

---

**Crafoordska stiftelsen**

---

**Årsredovisning  
2005**



---

# Crafoordska stiftelsen

---

84 50 01-0668

## Årsredovisning 2005

## FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen har under året bestått av Margareta Nilsson, ordförande, samt ledamöterna Göran Berglund, Göran Bexell, Mårten Carlsson, Katarina Crafoord, Peter Idsäter, Ebba Fischer, Michael Sohlman och Lennart Nilsson, verkställande direktör.

Stiftelsen har under året hållit fem protokollförda sammanträden, vartill kommer ett antal sammanträden med Stiftelsens ekonominämnad, dess bidragsnämnd och dess vetenskapliga råd.

Årets resultat uppgår till 76 875 326 kr (f å 53 686 653 kr). Alla belopp i den följande texten är i kkr såvitt ej annat särskilt anges.

Till styrelsens förfogande står:	kronor
Från 2004 balanserade vinstmedel	119 185 001
Kvarstående på utdelningskontot	11 698 443
Årets resultat	76 875 326
<b>eller totalt</b>	<b>207 758 770</b>

Styrelsen disponerar kapitalet på följande sätt:

	kronor
Årets avsättning till fondkapitalet	20 000 000
Till bidrag från Stiftelsen avsättes	50 000 000
I ny räkning överföres	137 758 770
<b>eller totalt</b>	<b>207 758 770</b>

## FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Enligt Stiftelsens ändamålsbestämmelser har bidrag beviljats och fördelats enligt följande:

<b>Ändamål</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>
Vetenskaplig undervisning och forskning	37 605	44 066
Vård och fostran av barn och ungdom	1 757	1 183
Crafoordpriset	2 567	1 687
Övriga ändamål	4 250	2 623
<b>Totalt</b>	<b>46 179</b>	<b>49 559</b>

### **Historiska uppgifter, mkr**

Verksamhetsår	2005	2004	2003	2002
Löpande avkastning	58	57	56	51
Kostnader	-5	-7	-5	-5
Realisationsresultat	24	3	-17	-21
Uppskrivning resp nedskrivning av värdepapper	--	--	119	-119
Redovisat resultat	77	54	153	-94
Tillgångarnas marknadsvärde	1 659	1 374	1 255	1 100
Beviljade anslag	46	50	51	50
- Återförda anslag	-3	-2	-2	-3
varav prioriterade ändamål	42	47	48	46
dito i % av netto avkastning föregående år	84	92	105	96
Rullande femårsmedeltal i % på beviljade anslag	85	91	91	92
Beviljade anslag, antal mottagare	644	552	637	691
varav prioriterade ändamål	604	523	583	642

Resultatet av Stiftelsens verksamhet samt ställningen vid årets slut framgår av följande redovisning.

## RESULTATRÄKNING

	2005	2004
<b>Intäkter</b>		
Räntor	22 048	22 791
Aktieutdelningar	36 270	34 749
Kapitalvinst/förlust	23 549	3 602
Uppskrivning av värdepapper	0	0
<b>Summa intäkter</b>	<b>81 867</b>	<b>61 142</b>
<b>Kostnader</b>	not 1	
Personalkostnader	-2 778	-5 358
Övriga kostnader	-2 012	-1 920
<b>Summa kostnader</b>	<b>-4 790</b>	<b>-7 278</b>
<b>Resultat före avskrivningar</b>	<b>77 077</b>	<b>53 864</b>
Avskrivningar på byggnad	not 2	-70
Avskrivningar på inventarier	not 3	-107
<b>Summa avskrivningar</b>	<b>-202</b>	<b>-177</b>
<b>Årets resultat</b>	<b>76 875</b>	<b>53 687</b>

## BALANSRÄKNING

### TILLGÅNGAR

		2005-12-31	2004-12-31
<b>Anläggningstillgångar</b>			
Fastigheten Källby skola 13	not 2	2 752	2 822
Inventarier	not 3	374	428
Aktier	not 4	660 634	637 413
Aktieindexobligationer	not 5	0	60 000
Obligationer	not 6	314 262	363 695
Övriga tillgångar		1 157	1 339
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>979 179</b>	<b>1 065 697</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
Kortfristiga fordringar		0	131
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		11 726	11 470
Kortfristiga placeringar	not 7	196 033	77 411
Kassa och bank		61 746	54 156
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>269 505</b>	<b>143 168</b>
<b>Summa tillgångar</b>		<b>1 248 684</b>	<b>1 208 865</b>

## BALANSRÄKNING

### SKULDER OCH EGET KAPITAL

	2005-12-31	2004-12-31
<b>Eget kapital</b>	not 8	
<b>Bundet eget kapital</b>		
Fondkapital	1 003 991	983 991
<b>Summa bundet eget kapital</b>	<b>1 003 991</b>	<b>983 991</b>
<b>Fritt eget kapital</b>		
Utdelningskontot	11 699	11 979
Balanserade vinstmedel	119 185	128 520
Årets resultat	76 875	53 687
<b>Summa fritt eget kapital</b>	<b>207 759</b>	<b>194 186</b>
<b>Långfristiga skulder</b>		
Skuld till dotterbolag	101	101
Beviljade bidrag	0	0
<b>Summa långfristiga skulder</b>	<b>101</b>	<b>101</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>		
Kortfristiga skulder	15 629	2 748
Beviljade bidrag	19 450	26 097
Upplupna kostnader	1 754	1 742
<b>Summa kortfristiga skulder</b>	<b>36 833</b>	<b>30 587</b>
<b>Summa skulder och eget kapital</b>	<b>1 248 684</b>	<b>1 208 865</b>

## NOTER

### **TILLÄGGSUPPLYSNINGAR**

#### **Allmänna värderingsprinciper**

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet. Värdepapper förvaltas och värderas som en portfölj oavsett om tillgången i fråga är kortfristig eller långfristig.

#### **Not 1: Personal och arvoden**

Medelantalet anställda uppgick till 4 (5) personer, motsvarande 2,9 (3,3) heltidsanställda. I löner och arvoden har utbetalats till styrelse och verkställande direktör 1 224 tkr (f å 1 374 tkr) och till övriga anställda 1 132 tkr (f å 2 283 tkr).

#### **Not 2: Fastigheten**

Byggnaden avskrivs med 2 % per år och markanläggning med 5 % per år.

Mark avskrivs ej. Fastigheten är ej åsatt taxeringsvärde.

	2005	2004
Ingående anskaffningsvärde:	3 382	3 382
Utgående anskaffningsvärde	3 382	3 382
Ingående avskrivningar	-560	-490
Årets avskrivningar	-70	-70
Utgående ackumulerade avskrivningar	-630	-560
<b>Bokfört värde</b>	<b>2 752</b>	<b>2 822</b>

## NOTER

### **Not 3: Inventarier**

	2005	2004
<hr/>		
Inventarier avskrivs med 20 % per år.		
Ingående anskaffningsvärde	2 132	2 533
Årets anskaffningar	78	131
Årets avyttringar till anskaffningsvärde	-44	-532
<hr/>		
Utgående anskaffningsvärde	2 166	2 132
Ingående avskrivningar	-1 704	-1 983
Tidigare avskrivet på årets avyttringar	44	386
Årets avskrivningar	-132	-107
<hr/>		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 792	-1 704
<b>Bokfört värde</b>	<b>374</b>	<b>428</b>

### **Not 4: Innehav av aktier och fondandelar**

	2005	2004
<hr/>		
Bokfört värde	660 634	637 413
Marknadsvärde	1 070 902	799 746

### **Not 5: Aktieindexobligationer:**

	2005	2004
<hr/>		
Bokfört värde	0	60 000
Marknadsvärde	0	56 340

## NOTER

### **Not 6: Obligationer**

	2005	2004
Bokfört värde	314 262	363 695
Marknadsvärde	316 385	371 654

### **Not 7: Kortfristiga placeringar**

	2005	2004
Aktieindexobligationer		
Bokfört värde	60 000	0
Marknadsvärde	58 260	0
Övriga kortfristiga placeringar		
Bokfört värde	136 033	77 411
Marknadsvärde	151 045	76 379
<b>Totalt kortfristiga placeringar</b>		
Bokfört värde	196 033	77 411
Marknadsvärde	209 305	76 379

## NOTER

### **Not 8: Eget kapital**

	Fond- kapital	Utdelnings- kontot	Balanserade vinstmedel	Årets resultat
Vid årets början	983 991	11 979	128 520	53 687
Avsatt till fondkapitalet	20 000			-20 000
Avsatt för bidragsgivning		43 022	-43 022	
Överfört till disp. medel			33 687	-33 687
Beslutade anslag		-46 179		
Återförda anslag		2 877		
Resultat 2005				76 875
Vid årets slut	1 003 991	11 699	119 185	76 875

Fondkapitalet består av såväl donationsmedel som avsättningar och realisationsvinster.

Lund 2006-03-08

Margareta Nilsson  
ordförande

Göran Berglund

Göran Bexell

Mårten Carlsson

Katarina Crafoord

Peter Idsäter

Ebba Fischer

Michael Sohlman

Lennart Nilsson  
Verkst direktör

Min revisionsberättelse har avlämnats 2006-03-08

Jakob Ekman  
aukt revisor

# REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i  
**Crafoordska Stiftelsen**  
Org.nr 845001-0668

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Crafoordska stiftelsen för år 2005. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot är ersättningskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamoten på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

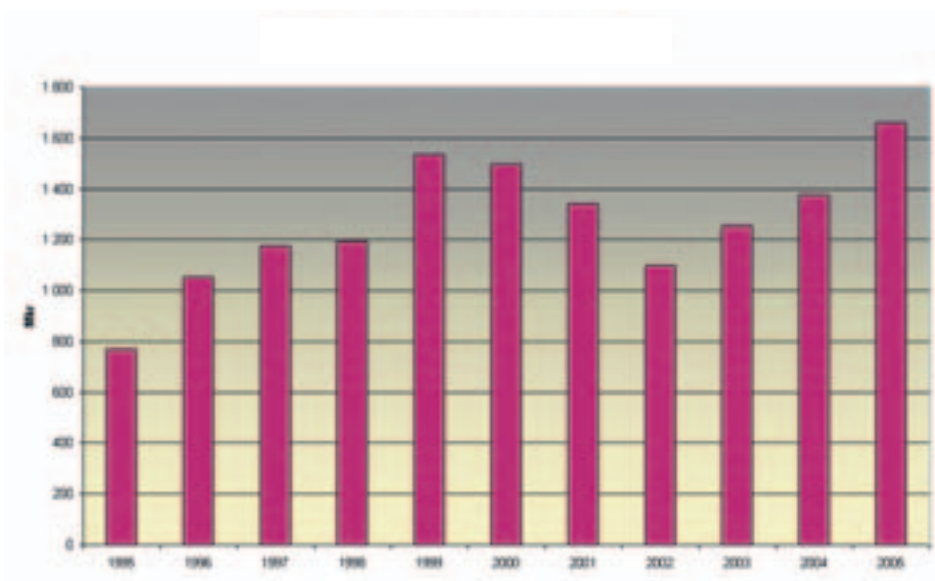
Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

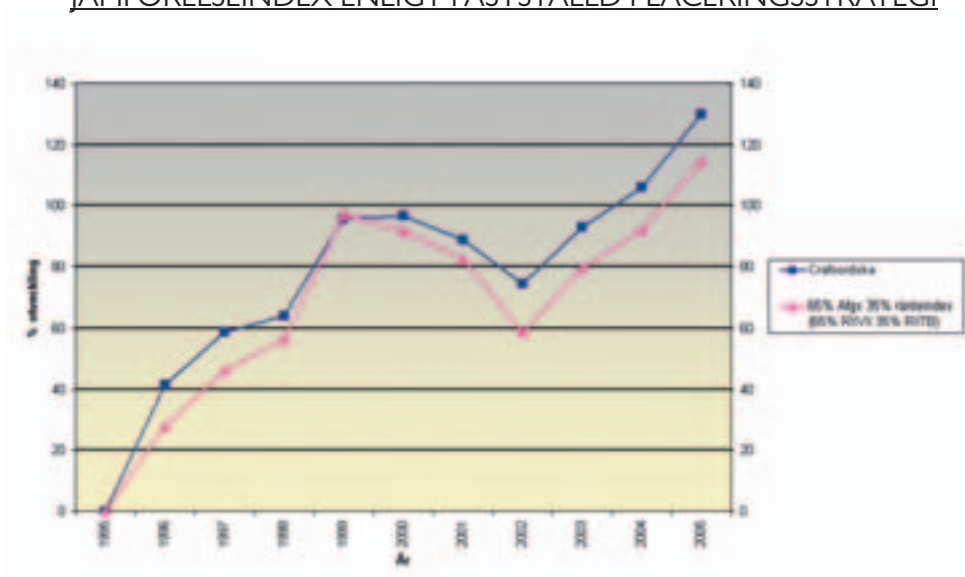
Lund den 8 mars 2006

Jakob Ekman  
Auktoriserad revisor

## FÖRMÖGENHETSUTVECKLING

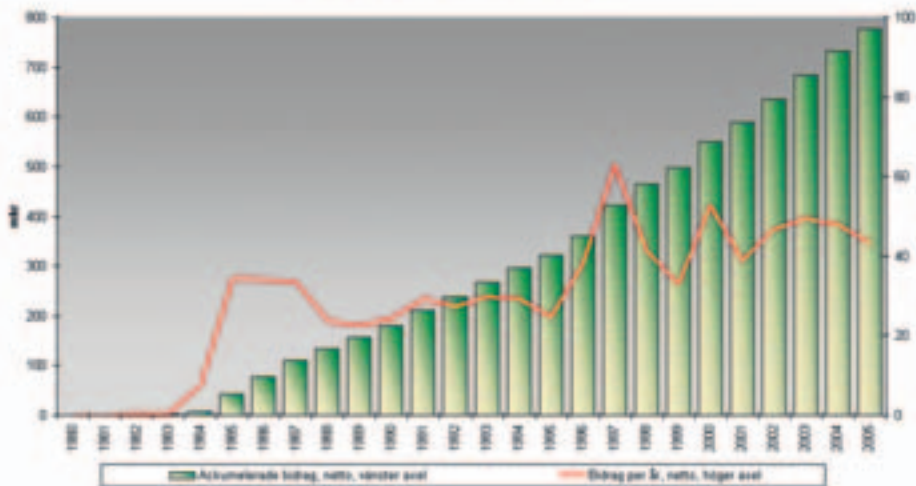


## JÄMFÖRELSEINDEX ENLIGT FASTSTÄLLD PLACERINGSSTRATEGI

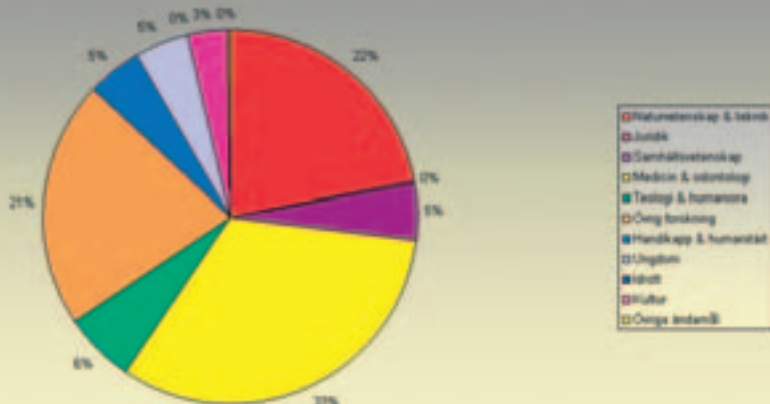


# BIDRAG

Bidrag från Stiftelsen sedan starten



Bidragfördelning 2005 på ändamål



## BIDRAG

### Under året utgivna större bidrag

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
<b>Lunds universitet</b>		
<b>Teknologi</b>		
Byggnadsmaterial LTH	Kostnader för konstruktion av kalorimeter för projektet "Isoterm kalorimeter för samtidig bestämning av reaktionshastigheten hos cement vid fyra temperaturer"	100
Institutionen för datavetenskap	Inköp av datorer och robotar till förnyelse av robotlaboratoriet	150
Elektrisk mätteknik	Inköp av en MultiSizer3 för "Kontinuerlig ultraljudsbaserad separation av celler och subcellulära komponenter i mikrofluidikchip"	250
Elektrisk mätteknik	Kostnader för en LCR-meter för projektet "Dopade porösa kiselektroder för registrering av nervsignaler samt guidning av axoner"	120
<b>Matematik / Fysik</b>		
Fysiska institutionen	Kostnader för detektorer, förstärkare och datainsamlingsystem till utveckling av detektorer för lätta laddade partiklar inom framtidens europeiska storprojekt i kärnfysik, NUSTAR-FAIR	500

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Fysiska institutionen	Kostnader för material och utrustning för projektet "Kombinerade sveptunnelmikroskopi och kompositions mätningar av ytor för nanotrådar, två-dimensionella oxider och nano-partiklar"	400
Institutionen för astronomi	Inköp av dator för beräkningar på stjärnatmosfärer och stjärnspektra	110
Fysiska institution	Kostnader för ett konfokalmikroskop för studier av enstaka molekyler	350
<b>Kemi</b>		
Teoretisk kemi	Kostnader för att arrangera Europeiska sommarskolan i Kvantkemi 2005	230
Teoretisk kemi	Kostnader för postdoktorsstipendium, laptop, resor, och gästforskare för ett nytt forskningsområde teoretisk aktinidkemi inom den teoretiska kemin	250

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Kemicentrum	Kostnader för post-doc stipendium och materiel för projektet "Dynamisk supramolekylär katalys - en ny ansats för design av katalysatorer"	250
Kemiska institutionen	Inköp av en HPLC-utrustning; vätskekromatograf för membranbaserat extraktionsarbete	300
Biokemi	Materielkostnader för projektet "Interaktion mellan enzymet ferrokeltas och dess olika substrat"	180
Oorganisk kemi	Utrustningskostnader för projektet "Utveckling av metallbaserade cytofarmaca och antivirala läkemedelskandidater med selektiv påverkan på proteinsyntesen"	550
Fysikalisk kemi 1	Kostnader för materiel och instrumenttid för studie av mekanismerna som styr bildningen av mesoporösa material	120
Teoretisk kemi	Driftsanslag för projektet "En ny implementering af CASPT2 baserat på Cholesky dekomponeringar"	150
Organisk kemi	Kostnader för analyser, kemikalier, resor och publikationer för projektet "Kolhydrater för livsvetenskaperna"	250

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Biokemi	Kostnader för material och resor till "Rött Komplex I - en unik möjlighet att studera enzymets okända membrandomän"	250
Teoretisk kemi	Kostnader för datorer, datorprogram, material, publikation, resor och konferenser för projektet "Utveckling av noggranna och tillförlitliga metoder för att uppskatta relativa energier i proteiner"	250
Biokemi	Driftskostnader för projektet "Fysikalisk kemi av virus"	200
Kemisk fysik	Materialkostnader för kemisk ytfysik vid Kemicentrum	250
Kemiska institutionen	Kostnader för mikroskop, fluorescenstillsats och kamera för utveckling av cell-baserad multiparameter screening plattform	350
Max-lab	Kostnader för material och verkstadsarbete för spektroskopiska studier av intermolekylära växelverkningar vid Max-lab	100

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Avdelningen för kemisk fysik	Materielkostnader för uppgradering av lasersystem för kontroll av kemiska reaktioner	250
Avdelningen för molekylär biofysik	Kostnader för material, utrustning och postdocstipendium för strukturstudier på protein-proteinkomplex i den extracellulära matrixen	250
Biofysikalisk kemi	Kostnader för uppgradering av fältcyklingsrelaxometer för studier av hydratisering, växelverkan och dynamik i biomolekyära system	300
<b>Biologi/Geovetenskap</b>		
Teoretisk ekologi	Kostnader för höghastighetsvideokamera med digitaliseringsprogram och värddator för projektet "Manövreringsflykt hos fåglar"	150
Geologiska institutionen	Kostnader för logistik, resor, hotell och traktamente för insamling av sedimentbörnkärnor från sjöbassänger i Nya Zeeland	180

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Centrum för geobiosfärvetenskap	Kostnader för provtagning, provpreparering och resor för en studie som förbättrar vår tidsuppfattning om globala massutdöende och klimatförändringar	200
Ekologiska institutionen	Kostnader för analyser, resor och laboratorieassistent för projektet "Kol och kväveflöde mellan skogsträd och deras mykorrhizasvampar i skogar med olika kvävetillgänglighet"	140
Mikrobiologisk ekologi	Materialkostnader för projektet "Microbial and vegetation dynamics in sandy grasslands"	145
Centrum för geobiosfärsdynamik	Kostnader för personal och fältprovtagning för projektet "Bentiska faunors respons på miljökatastrofer under silurtiden"	160
Cell och organismbiologi	Kostnader för uppstart, drift, hyra, utrustning och material för projektet "Karakterisering av stressrelaterad MAP kinas singallering i växter"	200
Ekologiska institutionen	Inköp av höghastighetskamera med tillbehör samt dator för projektet "Accelerationsförmåga hos fisk: Effekter på individer, samhällen och evolutionära processer"	160

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Ekologiska institutionen	Kostnader för utrustning, material, fältarbete, hyra, resor, dator med programvara för projektet "Habitatval och nischbyte hos växter"	200
Centrum för geobiosfärsdynamik	Driftskostnader för utveckling av stabila isotoper under den sen-ordovisiska nedisningen och det associerade massutdöendet	200
Ekologiska institutionen	Kostnader för material och analyser för projektet "Effekter av jordbrukspesticider på funktion och biodiversitet hos denitrifierande bakterisamhällen i anlagda våtmarker"	130
Avd för växtbiokemi	Materialkostnader för projektet "Vad begränsar heterologt övertryck av vattenkanal-liknande proteiner i <i>Pichia pastoris</i> ?"	120
Cell och organismbiologi	Materialkostnader för projektet "Adaptiva skydd mot reaktiva kväveföreningar hos bakterier"	160
GeoBiosfärscentrum	Fältarbete-, laboratorie- och analyskostnader för projektet "Orsaken till förhistoriska massutdöenden -med krita-tertiär katastrofen som facit"	250

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Cell- och organism-biologi	Inköp av avancerat flourescensmikroskop för bakteriell cellbiologi, speciellt utrustat för högupplösande 3-dimensionell dekonvolution	500
Cell- och organism-biologi	Material- och utrustningskostnader för projektet "Major intrinsic protein (MIP) medierad arsenikresistens i bakterier"	170
<b>Ekonomi</b>		
Institutet för ekonomisk forskning	Bidrag till professur i redovisning	1300
<b>Preklinisk medicin</b>		
Cell- och molekylär-biologi	Kostnader för material och utrustning för projektet "Modulering av det inflammatoriska svaret vid bakteriella infektioner"	150
Experimentell medicinsk vetenskap	Kostnader för material, resor och djurhus till projektet "Gener som ger glaukom och Axenfeld-Riegers syndrom"	150
Experimentell medicinsk vetenskap	Materialkostnader för projektet "Neurodegenerativa sjukdomar och Diabetes Mellitus"	150

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Sektionen för inflammation/immunologi	Driftskostnader för projektet "The role of innate like lymphocytes in the regulation of immunity"	150
Laboratoriemedicin	Kostnader för material, utrustning och studentstipendium för projektet "GABAA receptorer: Funktion och farmakologi"	150
Experimentell kardi-ovaskulär forskning	Driftskostnader för projektet "Aktivering av det medfödda immunförsvaret i ateroskleros"	120
Sektionen för immunologi och inflammation	Materialkostnader för projektet "Regulatoriska T celler: Hämmare av celledelning och autoimmunitet"	120
Experimentell medicinsk vetenskap	Kostnader för doktorand, material och utrustning till projektet "Receptorsignalering, endotelfunktion och kärlstruktur i frånvaro av caveolae"	150
Experimentell medicinsk vetenskap	Materialkostnader för projektet "Betydelse av nya costimulatoriska och intracellulära signaleringsmolekyler för motaglighet och behandling av experimentella djurmodeller"	150

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Cell- och molekylärbiologi	Kostnader för material, utrustning och lön till doktorand för projektet "Transport av bioaktiva makromolekyler till tumörkärl: Basala mekanismer och implikationer för anti-angiogenesbehandling av cancersjukdomar"	150
Institutionen för kliniska vetenskaper	Kostnader för laboratorieass/forskningsingenjör och material för projektet "Karbohydrat-medierade leukocyt migrationsmekanismer i det centrala nervsystemet"	100
Experimentell medicinsk vetenskap	Kostnader för personal, material och utrustning för projektet "Extracellulär matrix - funktioner hos de molekylära beståndsdelarna"	150
Klinisk och experimentell infektionsmedicin	Kostnader för material, utrustning och resor för projektet "Supramolekylär struktur och dynamik i bindväv"	150
Experimentell medicinsk vetenskap	Material och djurhuskostnader för projektet "Osteopontinets roll i den aterosklerotiska processen"	150

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Stamcell Centrum Lund	Materialkostnader för studier av integreringen mellan transkriptionsfaktor nätverk och extracellulära signaler i B-lymfocyten utveckling	150
<b>Klinisk medicin</b>		
Medicinska fakulteten	Professur i obstetrik och gynekologi, särskilt migrationsrelaterad reproduktiv hälsa	1500
IKVL Sektion V	Materialkostnader för projektet "Patogenesen vid hemolytiskt uremiskt syndrom, trombotiskt trombocytopen purpura, vaskulit och IgA nefropati"	150
Institutionen för kliniska vetenskaper	Materialkostnader för projektet "Hyperreaktivitet och luftvägsinflammation	150
Institutionen för kliniska vetenskaper	Driftskostnader för projektet "Märkörer för tidig diagnostik och postoperativ prognos vid gynekologisk cancer"	150
Institutionen för kliniska vetenskaper	Materialkostnader för projektet "Identifiering av gener med betydelse för utveckling av obesitas och typ 2 diabetes"	150

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Laboratoriemedicin	Materialkostnader för projektet ”Proteinkinase C isoformer - potentiella målproteiner för cancerterapi”	150
Kirurgi	Driftskostnader för projektet ”Leukocyte-Endothelium interactions and inflammation in the colon and liver”	150
Experimentell medicinsk forskning	Materialkostnader för projektet ”Det enteriska nervsystemets betydelse vid olika typer av funktionsrubbingar i gastro-intestinal kanalen”	100
Experimentell och klinisk dermatologi IKVL	Materialkostnader för projektet ”Patogenes och terapi vid kroniska sår och hudinfektioner”	150
<b>Övrig medicin</b>		
Medicinska fakulteten	Rikard Holmdals professur i medicinsk inflammationsforskning	1500
Universitetssjukhuset i Lund	Inköp av operationsrobot och utvärdering av operationstekniken	5000
<b>Övrig Humaniora</b>		
Lunds universitet	Kostnader för humanistlaboratorium	983

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
<b>Forskning</b>		
Historiska museet	Bidrag till färdigställande av jubileumsutställningen "Historiska museet 200 år"	350
<b>Uppsala universitet Preklinisk medicin</b>		
Inst för onkologi, radiologi och klinisk immunologi	Kostnader för lön och försöksdjur till projektet "Modifiering av biologisk vävnad med ytbundet heparin"	200
<b>Högskolan i Kalmar Kemi</b>		
Kemi och biomedicinsk vetenskap	Materialkostnader för projektet "Struktur och funktion hos terpensyntaser"	150
<b>Historia &amp; filosofi</b>		
Inst för humaniora och samhällsvetenskap	Kostnader för löner, resor, drift och referensgrupp för "Stenskepp, hav och himlafärder" Arkeologiskt forskningsprojekt kring sten- och bronsålder i sydöstra Sverige, med utgångspunkt från fornlämningsmiljön i Misterhult	500

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
<b>Kungl Vetenskapsakademien Forskning</b>		
Crafoordpriset	Tilläggsanslag	2567
<b>Sveriges Lantbruksuniversitet, Ulltuna Biologi/Geovetenskap</b>		
Institutionen för växtvetenskap	Kostnader för personal, lokal och drift för en funktionell genomisk studie "Ägglägningsbeteende hos <i>Drosophila melanogaster</i> "	170
<b>Övriga mottagare Skåne Forskning</b>		
Nationella stiftelsen för hästhållningens främjande	Slutbidrag till byggnation av nytt ridhus i Flyinge	4000
Lunds universitet	Kostnader för utveckling av interdisciplinärt samarbete mellan humaniora, teknologi och design inom centrubildningen RE-FLEX	1000
Lunds universitet	Kostnader för Vision, Machine and Evolution	1000

## BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag kkr
Lunds universitet	Kostnader till Ljudmiljöcentrum för dess uppbyggnad	1000
<b>Övrigt handikappstöd, grupp</b>		
Föreningen, Åhuslägret	Scoutkonfirmationsläger	125
<b>Stöd till grupp</b>		
Skånes länsförbund av Sveriges 4H	Inköp av dusch- och toalettvagn	100
<b>Kulturstöd, Skåne, grupp</b>		
Kulturen	H C Andersen utställning	100
Lund International Choral Festival	Lund International Choral Festival 2006	500
<b>Övriga mottagare utanför Skåne</b>		
<b>Humanitär hjälp, grupp</b>		
Radiohjälpen 90/1950-6	Bidrag till Radiohjälpen 90 1950-6 "Tsunamikatastrofen"	250
Vidarklinikens Vänner	Bekostnad av barn- och ungdomsvistelser på Vidarkliniken	125
<b>Stöd till grupp</b>		
Stiftelsen MinStoraDag	Bidrag till ökade vårdinsatser för att ge svårt sjuka barn motivation, ork och glädje	100
<b>Kulturstöd, utanför Skåne, grupp</b>		
Arbetets museum	Kostnader för projektet Industriland	400

# För Crafoordska stiftelsens årsberättelse 2005



Holger Crafoord överlämnar donationshandlingarna till Vetenskapsakademiens sekreterare professor Carl Gustaf Bernhard 1980.

Min företrädare som ständigt sekreterare för Kungl. Vetenskapsakademien, professor Carl Gustaf Bernhard, beskriver med värme i sina självbiografiska anteckningar, *Huset på höjden*, det första mötet med Holger Crafoord en kall och snöig februaridag 1979. Mötet hölls i sekreterarens tjänsterum på Vetenskapsakademien och hade föregåtts av både telefonsamtal och brevkorrespondens där Holger Crafoord klargjort att han funderade på att göra någon form av donation. De samtalade. Crafoord berättade om Gambro och en växande avkastning av verksamheten, och om sina funderingar över hur detta skulle kunna göra forskningen bäst nytta. Bernhard berättade om akademiens arbete för att främja vetenskaperna och för att stärka deras ställning i samhället. Jag kan lätt föreställa mig den glädje som Bernhard måste ha känt när Holger

Crafoord klargjorde att han ville bilda en särskild fond för främjande av naturvetenskaplig grundforskning. Fonden skulle heta Anna-Greta och Holger Crafoords fond, och den skulle förvaltas av akademien. Beloppet 10 miljoner kronor nämndes också vid detta första möte, liksom att fonden skulle kunna tillföras ytterligare medel i framtiden. Holger Crafoord ville att en avsevärd del av avkastningen skulle gå till ett årligt internationellt pris, medan Carl Gustaf Bernhard framhöll behovet av forskningsanslag till unga forskare i landet. De två herrarna enades om att prisområdena borde komplettera de områden som belönas med Nobelpriset, och man kom fram till att priset borde uppmärksamma framstående forskning inom områdena matematik, astronomi, geovetenskaper och biovetenskaper, i det sistnämnda fallet med betoning



Daniel Janzen, Biologipristagaren 1984, mottar priset av Anna-Greta Crafoord.

på ekologi. Vid denna tidpunkt var Holger Crafoord svårt märkt av reumatisk värk, och frågan ställdes om också området reumatologi kunde komma i fråga även om området var förhållandevis snävt. Man enades om att ett pris i reumatologi kunde motiveras om det skett verkliga genombrott i forskningen. Efter detta första möte lämnades sedan ärendet över till juridiska experter för att utforma ändamålsbestämmelserna, medan Holger Crafoord reste till Italien för att vårda sin hälsa.

Det kom att dröja nästan ett år innan Crafoord och Bernhard möttes igen. Denna gång skedde mötet på Gambro i Lund. Planerna för den aviserade donationen hade nu fått en fastare form. Den 16 juni 1980 var Carl Gustaf Bernhard tillbaka i Lund för att formellt motta Anna-Greta och Holger Crafoords första donation till akademien. Överlämnandet skedde vid en informell ceremoni i Gambros styrelserum. Carl Gustaf Bernhard

beskriver i sina självbiografiska anteckningar med känsla denna händelse, som blev början på en nära vänskap mellan familjerna Crafoord och Bernhard.

Märkt av sin sjukdom avled Holger Crafoord den 21 maj 1982. Därefter övertog Anna-Greta Crafoord ordförandeskapet i den Crafoordska stiftelsen som bildats 1980, således samma år som den första donationen gjordes till akademien. Stiftelsen har genom åren utvecklats till en betydande bidragsgivare till vetenskap och kultur, och den har kraftfullt bidragit till att stärka Sveriges internationella ställning inom vetenskaplig forskning. Efter den första donationen till akademien har både familjen och den Crafoordska stiftelsen vid upprepade tillfällen tillfört ytterligare medel till Anna-Greta och Holger Crafoords fond, som per den sista december 2005 hade ett marknadsvärde på drygt 104 miljoner kronor. I dag har akademien och den Crafoordska

stiftelsen ett nära samarbete för att gemensamt utveckla Crafoordpriset och ge stöd till svensk forskning. Prissumman är i dag 500 000 US dollar och årligen utdelas till akademiens institutioner och till forskningsprojekt sammanlagt ca 1,2 miljoner kronor ur fonden. Genom Anna-Greta och Holger Crafoords fond och samarbetet med den Crafoordska stiftelsen har akademien på ett påtagligt sätt kunnat flytta fram sina positioner i arbetet för naturvetenskap.

Snart har det gått 25 år sedan det första Crafoordpriset utdelades i matematik till Vladimir Arnold och Louis Nirenberg. Priset har genom åren vuxit inte bara till belopp utan också i betydelse. Priset räknas i dag till ett av de mera betydande internationella priserna inom naturvetenskap, och därmed har priset blivit ett kvalitativt riktmärke för vetenskap i allmänhet. Man kan fråga sig vad som i längden gör ett pris betydelsefullt. Två framsynta grundvillkor formulerades redan i donationsbrevet nämligen att priset skulle vara internationellt och att prisområdena gjordes breda. Därmed tillgodoses kravet att konkurrensen mellan priskandidaterna kan hållas på högsta nivå. Men kvalitén i prisarbetet skall också framhållas, och där gör akademiens priskommittéer och klasser ett berömvärt arbete. Sammantaget resulterar detta i att det på sikt är den vetenskapliga betydelsen av de upptäckter som belönas som ger priset uppmärksamhet och status.

För att ytterligare stärka prisarbetet har akademien inrättat en Crafoordnämnd under ordförandeskap av akademiens 1:e vice preses herr Wastenson. På basis av gjorda erfa-

renheter i de olika priskommittéerna har nämnden utarbetat en gemensam handläggningsordning för prisarbetet som lägger ökad tyngd vid att både löpande följa framstegen inom olika delar av de vetenskapsområden som belönas och att efterfråga nomineringar från ledande forskningsmiljöer. Nämnden har också sett över reglerna för Anna-Greta och Holger Crafoords fond och uppmärksammat akademien på att enligt donationsbrevet skall matematik och astronomi uppfattas som ett prisområde. Vidare har nämnden föreslagit att Crafoordpriset i fortsättningen skall utdelas under april/maj i stället som hittills i september. Akademien beslutade den 8 februari 2006 i enlighet med Crafoordnämndens förslag.

Själv har jag nu haft förmånen att som akademiens sekreterare medverka vid de tre senaste utdelningarna av Crafoordpriset. Jag har fått lyssna till vetenskapens senaste framsteg vid de symposier som inleder Crafoorddagarna, och jag har fått träffa och lära känna pristagarna. Alla pristagare har genom sin personlighet och sina framstående vetenskapliga bedrifter lämnat bestående intryck. Det starkaste minnet har jag nog av Carl Woese som fick Crafoordpriset i biologi 2003 för sin upptäckt av en tredje huvudgrupp av livsformer, de sk. arkéerna. Hans upptäckt innebar ett paradigmskifte av djupgående betydelse för biologin och dess utvecklingslära. Woese var en pionjär som bildligt talat bröt ny mark för vetenskapen men samtidens biologer ville inte acceptera hans resultat. Carl Woese fick kämpa länge för sin revolutionerande upptäckt, och hans stora glädje över det erkännande som Crafoordpriset inne-



Astronomipriset delas ut 2005.

bar för honom personligen gick inte att ta miste på.

Crafoordnämnden har också initierat förberedelserna av firandet av Crafoordprisets 25-årsjubileum. Jubileet, som kommer att gå av stapeln i Lund mellan den 23 och 26 april 2006, kommer att inledas med en vetenskaplig konferens och avslutas med prisutdelning och middag i närvaro av kungaparet. De prisområden som står i tur för 2006 och 2007 är geovetenskaper och biologi. Båda priserna kommer att utdelas vid jubileet. För närvarande arbetar en programkommitté med att utforma det vetenskapliga programmet för konferensen, och en organisationskommitté håller i de praktiska förberedelserna. Arbetet sker i nära samarbete mellan akademien och Crafoordska stiftelsen med det gemensamma målet att göra jubileet till en kraftfull manifestation för vetenskapen med tidigare och nya Crafoordpristagare i centrum. Akademien kan inte tänka sig något bättre sätt att hedra donatorerna Anna-Greta

och Holger Crafoord.

Avslutningsvis vill jag å akademins vägnar rikta ett varmt tack till familjen Crafoord och till Crafoordska stiftelsen för allt det stöd som utgått till akademins verksamhet genom åren. Jag vill särskilt tacka Margareta och Lennart Nilsson för vårt öppna och förtroendefulla samarbete med allt som rör Crafoordpriset. Stiftelsen och akademien har det gemensamt att de båda arbetar för att främja vetenskaplig forskning av högsta kvalitet. Vi kan dessutom glädja oss åt att det är en uppgift som genom donatorernas framsynthet kommer att bli bestående.

Stockholm den 27 mars, 2006

Gunnar Öquist  
Ständig sekreterare  
Kungl. Vetenskapsakademien



Crafoordska stiftelsen, Box 137, 221 00 Lund  
Telefon 046-38 58 80, Telefax 046-38 58 85  
E-post [crafoord@crafoord.se](mailto:crafoord@crafoord.se)  
Hemsida med bidragsinformation [www.crafoord.se](http://www.crafoord.se)

**84 50 01-0668**